

RIKSDAGENS SVAR 336/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om flygplatsnät och flygplatsavgifter

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om flygplatsnät och flygplatsavgifter (RP 313/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att man gör en övergripande undersökning av säkerhetsmyndigheternas behov i fråga om flygplats- och flygtrafiktjänster och ser till att myndigheterna kan fullgöra sina lagstadgade uppgifter för flygplatstjänsternas del. Kommunikationsministeriet ska rapportera om detta till kommunikationsutskottet senast den 1 september 2012.

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 27/2010 rd).

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om flygplatsnät och flygplatsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/12/EG om flygplatsavgifter, nedan *flygplatsavgiftsdirektivet*, i Finlands samordnade system med flygplatsnät och flygtrafiktjänst.

Lagens syfte är att främja luftfarten genom ett riksomfattande flygplatsnät och flygplatstjänster som tillhandahålls och utvecklas för den civila, statliga och militära luftfartens behov.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på flygplatser som är öppna för kommersiell trafik och

1) där den årliga trafiken uppgår till över fem miljoner passagerarrörelser, eller

2) som har det högsta antalet passagerarrörelser i Finland.

Denna lag tillämpas också på det flygplatsnät och de flygplatstjänster som tillhandahålls stats-

luftfartyg och militära luftfartyg och på de flygplatsavgifter som tas ut av dem.

Med undantag av 7 § tillämpas lagen också på övriga flygplatser inom flygplatsnätet.

Denna lag tillämpas inte på prissättningen av flygtrafiktjänster eller marktjänster eller på de avgifter som tas ut för att finansiera assistans till passagerare med funktionshinder och passagerare med nedsatt rörlighet.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *flygplats* varje markområde som är särskilt inrättat för landning, start och manövrering av luftfartyg, inbegripet de anläggningar som kan behövas för flygtrafiken och för service till luftfartygen, samt de anläggningar som behövs för de kommersiella luftfartstjänsterna,

2) *flygplatsoperatör* en sammanslutning som, vid sidan av annan verksamhet eller som enda verksamhet, med stöd av bestämmelser eller avtal har i uppdrag att förvalta och styra flygplatsens eller flygplatsnätets infrastrukturer och samordna och kontrollera den verksamhet som bedrivs av de olika aktörer som befinner sig på den berörda flygplatsen eller inom det berörda flygplatsnätet,

3) *flygplatsnätbolag* ett av staten helägt aktiebolag som verkar som flygplatsoperatör och vars uppgift är att ha hand om det i denna lag avsedda flygplatsnätet,

4) *flygplatsnät* en grupp av flygplatser som drivs av flygplatsnätbolaget eller dess dotterbolag,

5) *flygplatsanvändare* den som med flyg transporterar passagerare, post eller gods mot avgift eller annan ersättning på den berörda flygplatsen och den som svarar för statlig eller militär luftfart,

6) *flygplatsavgift* en avgift som tas ut till förmån för flygplatsoperatören och som betalas av flygplatsanvändarna för utnyttjandet av sådana faciliteter och tjänster som uteslutande tillhandahålls av flygplatsoperatören och som avser

landning, start, belysning och parkering av luftfartyg samt hantering av passagerare och gods,

7) *flygplatstjänster* nödvändiga tjänster som behövs för flygtrafikverksamheten på flygplatsen, dock inte flygtrafiktjänster,

8) *civil luftfart* flygverksamhet som bedrivs med civila luftfartyg, med undantag av verksamhet som bedrivs med statsluftfartyg enligt artikel 3 i konventionen angående internationell civil luftfart (FördrS 11/1949),

9) *militär luftfart* luftfart för militära ändamål och luftfart med militära luftfartyg,

10) *militärt luftfartyg* luftfartyg som införts i det militära luftfartsregistret,

11) *militär flygplats* en flygplats med fasta flygtrafikledningstjänster och som drivs endast för militär luftfart,

12) *samverkande flygplats* en flygplats med fasta flygtrafikledningstjänster där det, utöver civil luftfart, permanent finns försvarsmaktens trupper, ledningsorgan och anläggningar,

13) *statsluftfartyg* luftfartyg som används för tullens, polisens och Gränsbevakningsväsendets uppgifter; med statsluftfartyg avses även luftfartyg som används för andra än i denna punkt och i 9 punkten avsedda statliga uppdrag,

14) *statlig luftfart* luftfart med statsluftfartyg.

4 §

Flygplatsnät och flygplatstjänster

Flygplatsnätbolaget driver, tillhandahåller och utvecklar flygplatsnätet och flygplatstjänster för den civila, statliga och militära luftfartens behov. Till flygplatsnätet hör flygplatser för den reguljära trafiken och samverkande flygplatser. Dessutom driver och utvecklar flygplatsnätbolaget militära flygplatser.

En flygplats för reguljär trafik som hör till flygplatsnätet får drivas av flygplatsnätbolagets dotterbolag.

Närmare bestämmelser om de flygplatser som hör till flygplatsnätet och om ansvaret för de tjänster som tillhandahålls på flygplatserna samt om andra flygplatser som flygplatsnätbolaget driver kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om den reguljära trafiken och den statliga och militära luftfarten på en flygplats som flygplatsnätbolaget driver har avbrutits, kan kommunikationsministeriet i syfte att utreda den fortsatta trafiken beordra flygplatsnätbolaget att fortsätta driva flygplatsen i högst 12 månader.

5 §

Grunderna för flygplatsavgifterna inom civil luftfart

I flygplatsnätet ska på icke-diskriminerande och likvärdiga grunder tillämpas en enhetlig och på servicenivån baserad gemensam och öppen prissättning av flygplatsavgifter.

6 §

Differentierad service inom civil luftfart

Trots bestämmelserna i 5 § får flygplatsoperatören variera kvaliteten på och omfattningen av enskilda flygplatstjänster, terminaler eller delar av terminaler för att tillhandahålla skräddarskyddade tjänster eller avsätta en terminal eller en del av en terminal för särskilt ändamål (*differentierad service*).

Nivån på flygplatsavgifterna får differentieras utifrån kvaliteten på och omfattningen av de tjänster som avses i 1 mom. och kostnaderna för dem eller utifrån andra objektiva, likvärdiga och öppet redovisade grunder. Flygplatsoperatörerna har rätt att fastställa differentierade flygplatsavgifter och ingå avtal om dem på icke-diskriminerande och likvärdiga villkor och under iakttagande av ett gemensamt och öppet förfarande.

Om fler flygplatsanvändare önskar få tillgång till differentierad service än flygplatsen klarar av att betjäna, ska flygplatsoperatören avgöra saken på icke-diskriminerande, likvärdiga och öppna grunder.

7 §

Samråd med flygplatsanvändarna inom civil luftfart

Flygplatsoperatören ska minst en gång per år hålla samråd med flygplatsanvändarna om hur systemet med flygplatsavgifter fungerar, om flygplatsavgifternas nivå och vid behov om kvaliteten på den service som tillhandahålls.

Flygplatsoperatören ska för det samråd som avses i 1 mom. lämna förslag till ändring av systemet med flygplatsavgifter eller av nivån på flygplatsavgifterna samt orsakerna till de föreslagna ändringarna senast fyra månader innan ändringarna ska träda i kraft. Av grundad anledning kan tidsfristen vara kortare.

Flygplatsoperatören ska hålla samråd med flygplatsanvändarna innan den fattar beslut om genomförande av nya betydande infrastrukturprojekt.

8 §

Flygplatstjänster för statlig och militär luftfart, prissättning av tjänsterna och samråd om dem

De avgifter som tas ut av statsluftfartyg och militära luftfartyg ska motsvara de avgifter som tas ut för tjänster som tillhandahålls luftfartyg inom civil luftfart, om det inte är fråga om en särskild tjänst eller om något annat inte har överenskommits om avgifterna.

Representanter för flygplatsnätbolaget och för den statliga och militära luftfarten ska ingå närmare överenskommelse om de tjänster som tillhandahålls den statliga och militära luftfarten i flygplatsnätet och om prissättningen av tjänsterna.

Flygplatsnätbolaget ska hålla separata samråd enligt 7 § med representanter för den statliga och militära luftfarten. Dessutom ska flygplatsoperatören hålla samråd med de behöriga myndigheterna innan operatören fattar beslut om genomförande av nya betydande infrastrukturprojekt.

9 §

Särskilda tjänster för statlig och militär luftfart

Särskilda tjänster är sådana flygplatstjänster som på grund av de funktionella krav som den statliga och militära luftfarten ställer avviker från annan service som tillhandahålls på flygplatserna och

1) som tillhandahålls av endast en tjänsteleverantör,

2) för vilka det inte har fastställts avgifter enligt de allmänna servicevillkoren, och

3) som används endast av statsluftfartyg och militära luftfartyg.

Närmare bestämmelser om de tjänster som hör till de särskilda tjänsterna vid flygplatser kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

De avgifter som tas ut för särskilda tjänster vid flygplatserna ska vara skäligen med tanke på de särskilda kostnader som tjänsterna föranleder och en skälig avkastning.

10 §

Information som ska lämnas för samråd

Flygplatsoperatören ska för det samråd som avses i 7 § och 8 § 3 mom. ge flygplatsanvändarna åtminstone följande information:

1) en förteckning över de olika tjänster och infrastrukturer som tillhandahålls i utbyte mot de flygplatsavgifter som tas ut,

2) den metod som används för att fastställa flygplatsavgifterna,

3) den övergripande kostnadsstrukturen för de faciliteter och tjänster som flygplatsavgifterna avser,

4) inkomsterna av de olika avgifterna och den sammanlagda kostnaden för de tjänster som de omfattar,

5) offentlig finansiering av de faciliteter och tjänster som flygplatsavgifterna avser,

6) prognoser för avgifter, flygtrafikens utveckling och planerade investeringar,

7) den faktiska användningen av flygplatsens infrastruktur och utrustning under viss tid,

8) det förväntade resultatet av alla större planerade investeringar när det gäller deras effekt på flygplatskapaciteten.

Flygplatsanvändarna ska för det samråd som avses i 7 § och 8 § 3 mom. ge flygplatsoperatören åtminstone följande information:

1) trafikprognoser,

2) prognoser för sammansättningen och användningen av sin flotta,

3) sina utvecklingsprojekt på den berörda flygplatsen,

4) sina behov med avseende på den berörda flygplatsen.

Flygplatsoperatören och flygplatsanvändarna ska hemlighålla information som de fått med stöd av 1 och 2 mom., om den gäller affärshemligheter eller ett företags ekonomiska ställning eller om den är sekretessbelagd enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller någon annan lag.

11 §

Beslut om flygplatsavgifter och offentliggörande av beslutet

Flygplatsoperatören kan fatta ett prissättningsbeslut om flygplatsavgifterna som ska tillämpas allmänt eller inkludera grunderna för prissättningen av flygplatsavgifterna i det avtal om differentierad service som avses i 6 §.

Prissättningsbeslutet och prissättningsgrunderna i det avtal om differentierad service som avses i 6 § ska offentliggöras minst två månader innan de börjar tillämpas. Prissättningsbeslutet ska motiveras. I motiveringen ska ställning tas till de krav som flygplatsanvändarna framställt vid förfarandet enligt 7 § och 8 § 3 mom. och till övriga yttranden i ärendet.

12 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter inom civil luftfart

Flygplatsanvändare får föra meningsskiljaktigheter som gäller flygplatsoperatörens prissätt-

ningsbeslut enligt 11 § 1 mom. till Trafiksäkerhetsverket för behandling.

Till beslutet ska fogas anvisningar om det förfarande som iakttas vid avgörande av meningsskiljaktigheter. Ärendet ska föras till Trafiksäkerhetsverket för behandling inom 30 dagar från det att beslutet har offentliggjorts i enlighet med 11 § 2 mom.

Trafiksäkerhetsverket ska fatta ett interimistiskt beslut om ikraftträdandet av de ändrade flygplatsavgifterna inom fyra veckor från det att Trafiksäkerhetsverket har fått ärendet till behandling, om ett slutligt beslut inte kan fattas inom den tiden. Flygplatsoperatörens beslut får inte tillämpas förrän Trafiksäkerhetsverket har avgjort ärendet eller meddelat ett interimistiskt beslut.

Trafiksäkerhetsverket ska avgöra ett ärende som avses i denna paragraf inom fyra månader från det att Trafiksäkerhetsverket fått ärendet till behandling, eller av särskilda skäl inom sex månader. Innan ärendet avgörs ska Trafiksäkerhetsverket ge parterna tillfälle att bli hörda.

Trafiksäkerhetsverkets beslut får verkställas genast, om inte marknadsdomstolen efter det att besvär som avses i 13 § anhängiggjorts förbjuder verkställigheten, bestämmer att verkställigheten ska avbrytas eller bestämmer något annat om verkställigheten.

13 §

Ändringssökande

Beslut som Trafiksäkerhetsverket har meddelat med stöd av 12 § för att avgöra meningsskiljaktigheter om tillhandahållande eller prissättning av tjänster får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen. Bestämmelser om överklagande finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

14 §

Rätt att få upplysningar

För avgörande av en meningsskiljaktighet som avses i 12 § ska flygplatsoperatören på begäran ge Trafiksäkerhetsverket de uppgifter som behövs om flygplatsavgifter och grunderna för bestämmande av dem samt om andra omständigheter som inverkar på avgörandet av ärendet.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 mars 2011
